

VARNOSTNI LIST ZA KARTUŠE CAMPINGAZ

BUTAN IN ZMESI

Posebno tveganje: ZELO LAHKO VNETLJIV PLIN

1. IDENTIFIKACIJA ZMESI IN PODATKI O DOBAVITELJU

Trgovsko ime pripravka: PLINSKA KARTUŠA CAMPINGAZ

Tehnično ime / uporaba: LGP (utekočinjen naftni plin) / gorivo

Tip kartuše	VRSTA PLINA			
	BUTAN	BUTAN-PROPAN	ZMES BUTAN PROPAN/PERFORMANCE	HYPERFORMANCE/EXTREME
Campingaz 901 -904 -907	x			
Campingaz GT 106 (90 g)		x		
Campingaz C206 (190 g)	x	x		
Campingaz CV206 (190 g)		x		
Coleman C190 (190 g)		x		
Coleman C190 GLS (190 g)		x		
Campingaz C206GLS	x			
Campingaz C206GLS Super		x		
Campingaz CT200		x		
Coleman C100 (97 g)			x	
Coleman C250 (220 g)			x	
Coleman C500 (440 g)			x	
Campingaz CV270 (230 g)	x	x		
Campingaz CV270 Plus (230 g)	x	x		
Campingaz Theophilos (240 g)	x			
Campingaz CV300 Plus (240 g)		x		
Campingaz CV360 (52 g)	x			
Campingaz CV470 (450 g)	x	x		
Campingaz CV470 Plus (450 g)	x	x		
Campingaz CG1750 (170 g)			x	
Campingaz CG3500 (350 g)			x	
Campingaz CP2500 (250 g)	x			
Campingaz CP250 & CP 250 SP (220 g)	x			
Campingaz El Greco CV470 (450 g)	x			
Campingaz El Greco CV470 plus (450 g)	x			
Taymar-Campingaz T 1750 (170 g)			x	
Taymar-Campingaz T 3500 (350 g)			x	
Taymar-Campingaz RF 80 (185 g)	x			
Taymar-Campingaz RF 89 (277 g)	x			
Taymar-Campingaz RF 90 (350 g)	x			
Instaflam 190 (190 g)	x			
Instaflam 190 GLS (190 g)	x			
Flama 190 (190 g)	x			
Campingaz CG1750 HY (170 g)				x
Campingaz CG3400 HY (350 g)				x
Campingaz CG3500 GA (350 g)			x	
Coleman C300 Performance (240 g)			x	
Coleman C100 Extreme (97 g)				x
Coleman C100 Extreme 2.0 (100 g)				x
Coleman C300 Extreme (230 g)				x
Coleman C500 Performance (240 g)			x	

Dobavitelj: **RT-TRI d.o.o.**
Borovec 31, 1236 Trzin
tel: +386 1 530 40 00
fax: +386 1 530 40 10
E-mail: info@rt-tri.si; www.rt-tri.si

KLIC V SILI PO 15:00 112

2. UGOTOVITVE O NEVARNIH LASTNOSTIH

SGH REGULATIVA (EC) 1272/2008 (CLP) :

RAZVRSTITEV Kategorija 1

PIKTOGRAM

OPOZORILNA BESEDA Nevarno

STAVEK O NEVARNOSTI H220 Zelo lahko vnetljiv plin

PREVIDNOSTNI STAVKI:

Preprečevanje P102 - Hraniti zunaj dosega otrok.
P210 - Hraniti ločeno od vročine/
isker/odprtega ognja/vročih površin. – Kajenje prepovedano.

Odziv P377 - Požar zaradi uhajanja plina:
Ne gasiti, če puščanja ni mogoče varno zaustaviti.
P381 - Odstraniti vse vire vžiga, če je varno.

Shranjevanje P403 -Hraniti na dobro prezračevanem mestu.

Butan in njegove zmesi se proizvajajo, skladiščijo, prevažajo in prodajajo pod tlakom v tekoči obliki. V normalnih pogojih, utekočinjeni plin ostane zaprt v kartušah do končnega uničenja s sežigom (uporaba), in se z njim nikoli ne rokuje direktno. Nenehna omejitev teh plinov je izjemnega pomena. Kljub temu priporočamo nekatere posebne varnostne ukrepe za preprečevanje ali ukrepanje ob nenamernem izpustu v ozračje, kot npr. puščanje.

Fizikalne in kemijske lastnosti **Zelo lahko vnetljiv plin**
Plin je težji od zraka in ima v primeru puščanja, v kolikor ni primerne prezračevanja, tendenco se kopičiti na najnižji možni ravni. Intenzivno segrevanje kartuše lahko privede do raztrganja kartuše in uhajanje pripravka; vžig hlapov lahko povzroči požar ali eksplozijo.

Tveganje za zdravje **V uplinjenem stanju:** vdihovanje visoko koncentriranih hlapov lahko povzroči Zaspanost, zastrupitev, omamljenost in v izjemnih primerih, komo zaradi razredčenja kisika.
V tekočem stanju: lahko povzroči hladne opekline. Zlasti ob izpostavljenosti direktnemu curku.

3. SESTAVA S PODATKI O NEVARNIH SESTAVINAH

Kemijsko ime	Koncentracija	CAS številka	EINECS številka	Indeks	Št. registracije	Klasifikacija
Hydrocarbons, C 3-4 rich, petroleum destilate	100%	68512-91-4	270-990-9	649-083- 00-0	Izvzet iz registracije CE 1907/2006- aneks V	Vnetljiv plin 1 H220 CE 1272/2008 F+ R:12 67/548/CEE & 1999/45/CE

Opomba 1: Izdelek je izvzet iz pred registracije in registracije (Aneks V (2)(7)(b) regulative 1907/2006

4. UKREPI ZA PRVO POMOČ

V primeru resne nezgode je potrebno poklicati zdravniško pomoč.

Vdihovanje Simptomi: glavobol, vrtoglavica, omamljenost in izguba zavesti v primerih dušitve.

Ponesrečenca je potrebno prenesti na sveži zrak . V primeru respiratornih težav ali v primeru nezavesti takoj nuditi umetno dihanje. Poklicati zdravnika.

Koža Temeljito izprati z vodo.
Odstraniti kontaminirano obleko in eventualno prstane, uro, zapestnico;
v kolikor so se ti predmeti prilepili na kožo, pustiti na mestu.
Poskusiti počasno segrevanje poškodovanih delov.
V primeru resne nezgode takoj poklicati zdravniško pomoč.

Oči Temeljito izpirati z vodo vsaj 10min, oko zaščititi in poiskati pomoč okulista.

Vžig oblačil Politi z vodo.

5. UKREPI OB POŽARU

Plamenišče pod -50°C

Gasilno sredstvo Priporoča se gasilni prah, CO₂, v posebnih primerih razpršeni vodni curek.
Sredstva neprimerna za gašenje: voda v polnem curku.
Neučinkovito sredstvo za gašenje: gasilna pena.

Posebne nevarnosti Zaradi nepopolnega izgorevanja nastaja toksičen CO, ki je pri vdihavanju zelo nevaren.
Nevarno je gasiti plamen, če se uhajanje plina ne da povsem ustaviti.

Zaščita zalog Takoj, ko se pojavi požar, evakuirati ves izpostavljen vnetljiv material in kartuše.
Kartuše, ki so v bližini požara in jih ni mogoče evakuirati, je potrebno temeljito hladiti z razpršenim vodnim curkom.
Prepovedana uporaba ne razpršenega vodnega curka.

Kartuša na napravi V primeru požara ne metati ali obračati naprave. Nevarnost razlitja utekočinjenega plina ali preluknjanje kartuše.

Goreče kartuše se ne sme nikoli dotikati.
Odstraniti osebe, ki ne pomagajo pri gašenju požara.

Poskusiti zapreti ventil naprave, pri tem zaščititi dlani in roke z mokrimi krpami. Če je mogoče odnesti napravo na prosto. Ne obračati ali odlagati.

Zaščita reševalcev Zaščititi osebe z obleko, ki ščiti pred ognjem, z izdatno količino razpršene vode ali negorljivo steno.
Ne vstopati v ograjene ali zaprte prostore brez primerne zaščitne opreme - izolacijski/dihalni aparati.

6. UKREPI OB NEZGODNIH IZPUSTIH

V primeru uhajanja plina ali iztekanja utekočinjenega plina Izogniti se stiku s kožo.
Ne stati v oblaku hlapov (mešanica plin - zrak). Postaviti se za vir uhajanja.

V primeru uhajanja v zaprtih prostorih Temeljito prezračiti prostor.
Odstraniti vse vire vžiga ; preprečiti električno iskenjenje.
Blokirati odprtine v neposredni bližini (zračniki, odvodni kanal).
Odstraniti vse nepotrebne osebe.
Poklicati gasilce.

Kartuša na napravi Zapreti ventil naprave.
Če se uhajanje plina ne da ustaviti z zapiranjem ventila naprave, odnesti na prosto, izogniti se tresenju in trku. Postaviti pokonci na dobro prezračevano mesto stran od virov vžiga .

7. ROKOVANJE Z NEVARNIM PRIPRAVKOM IN SKLADIŠČENJE

Rokovanje Pri rokovanju upoštevati navodila in opozorila na kartušah kot tudi na napravah.
Uporabljati samo na dobro prezračevanih mestih (za omogočanje odvajanja hlapov in elementov izgorevanja CO, CO₂).
Ne kaditi.
Uporabljati izključno z ustrezno napravo (upoštevati navedbe na kartušah).
Uporabljati kartuše samo v pokončnem položaju.
Po vsaki uporabi zapreti ventil naprave.
Vsebnost 0,5% plina v zraku se zazna z vonjem. V kolikor se zazna vonj po plinu, nemudoma poiskati vir uhajanja z milnico in vodo.
Nikoli ne preverjati uhajanje plina z ognjem.
Nikoli polniti prazne kartuše.
Nikoli segrevati kartuše.

Skladiščenje Upoštevati veljavne tehnične predpise.
Skladiščiti na dobro prezračevanem mestu, stran od virov vžiga in toplotnih virov.
Ne izpostavljati temperaturi nad 50°C/120°F.
Ne skladiščiti pod nivojem tal (kleti, kletni prostori ...).
Ne skladiščiti na mestih, kjer se lahko hlapi akumulirajo.
Ne skladiščiti v avtomobilih in ostalih prevoznih sredstvih (izpostavljenost direktnim sončnim žarkom).
Ne izpostavljati direktnemu kontaktu z oksidanti in vnetljivimi materiali.
Za prezračevanje uporabljati samo električne in elektronske naprave (ventilatorji/puhala) z ustrezno proti-eksplozijsko zaščito.

8. NADZOR IZPOSTAVLJENOSTI / OSEBNA ZAŠČITA

Vsa dela na vseh plinskih napravah naj izvede strokovno usposobljena oseba v skladu z navodili usposabljanja.

Tehnično varnostni ukrepi Upoštevati navodila na kartušah in navodila samih naprav. Uporabljati samo v dobro prezračevanih prostorih z možnostjo odvajanja plinov, ki nastajajo pri izgorevanju.
Izolacija od mogočih virov vžiga.

Osebna varovalna sredstva

Zaščita glave: Uporabiti čelado pri nakladanju/ razkladanju ali skladiščenju
Zaščita oči: Od strani zaprta varovalna očala za primere možnosti obrizga tekoče faze
Zaščita rok: Usnjene rokavice
Zaščita kože: Ognje-varna delovna obleka iz materialov, ki ne povzročajo nastanek statične elektrike

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI

Agregatno stanje: utekočinjen plin pod pritiskom, plin pri atmosferskem tlaku

Barva: plin : brezbarven
utekočinjen : brezbarven

Vonj: značilen

Samo vnetljivost : nad 400°C

Spodnja meja eksplozivnosti: 1,5 vol. %
Zgornja meja eksplozivnosti: 8,8 vol %

Plamenišče: pod -50°C

Agregatno stanje:	Butan	Super butan	Zmes Butan-Propan/izvedba	Hyperformance /ekstrem
utekočinjen plin pod pritiskom				
Vrelišče (pod 1atm) cca.:	-3°C	-18°C	-23°C	-27°C
Relativni parni tlak (bar) max. pri 15°C.2bar	2.05	2.32	2.69	3.45
Relativni parni tlak max. pri 50°C:	6.9	7.5	8.3	10.00
Gostota (utekočinjen pri 50°C) kg/l min:	0.525	0.513	0.500	0.482
Gostota /zrak (T=15°C, P=1atm) cca:	2.01	1.95	1.89	1.84

Topnost v vodi: Nebistvena

Izhlapevanje: 1l utekočinjenega naftnega plina se pri izpustu v atmosfero raztegne v volumen 230l hlapov.

10. OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST

Stabilnost	Produkt je stabilen pri normalni uporabi.
Razgradni produkti	Niso znani.
Nevarne reakcije	Lahko eksplodira, če je izpostavljen vročini ali virom vžiga. Silovito reagira z oksidanti. Produkti izgorevanja vsebujejo dušik, ogljikov oksid in vodne hlapne. Pri nepopolnem izgorevanju nastaja ogljikov monoksid (toksičen).

11. TOKSIKOLOŠKI PODATKI

Huda strupenost	Pri normalni uporabi plin zapusti hermetično zaprt sistem tik pred sežigom. Nevarnost predstavlja vžig hlapov pri nezgodnem izpustu plina. Vdihavanje zraka, ki vsebuje večje koncentracije plina lahko povzroči zaspanost, omamljenost, zastrupitev in v skrajnih primerih komo. Pri nepopolnem izgorevanju nastaja ogljikov monoksid, ki lahko povzroči vrtoglavico, glavobol, izgubo mišične mobilnosti in komo.
-----------------	--

12. EKOLOŠKI PODATKI

Ker utekočinjen naftni plin pri nezgodnem izpustu v atmosfero takoj izhlapi in je slabo topen v vodi ne predstavlja posebne nevarnosti za okolje. Plin se hitro razredči in se foto-kemijsko razgradi.

13. ODSTRANJEVANJE

Tudi prazne kartuše vsebujejo hlapne plinov, zato se ne smejo prebadati ali segrevati. Praznjenje plinske kartuše lahko izvede le strokovno usposobljena oseba. Upoštevati veljavne predpise o odstranjevanju.

Material-kartuša	
CV360	aluminij
Ostale kartuše	jeklena pločevina
Jeklenke	jeklo

14. TRANSPORT

Za privatno uporabo upoštevati opozorila na kartušah (npr.: ne izpostavljati direktnim sončnim žarkom...)

Vse kartuše izpolnjujejo zahteve predpisov o prevozu.

Za transport večjih količin upoštevati veljavne varnostne predpise (cestni, pomorski, letalski transport):

CESTNI TRANSPORT: United Nations regulations (UN) - **ADR**

PRODUKT	N°ONU	MEŠANICA	OZNAKA	RAZRED	KODA NEVARNOST I	RAZRED NEVARNOST I
JEKLENKA	1965	A01	HIDROKARBONSK E PLINSKE ZMESI, UTEKOČINJENE, N.O.S.	2,2°F	23	2,1
KARTUŠA	2037	-	Posode, male, ki vsebujejo plin	2,5°F	23	2,1

- Kategorija transporta 2

Dodatne informacije: kartuše se lahko prevažajo v omejeni količini (LQ)

- Omejena količina (LQ) : 1L
- Način prevoza v skladu s poglavjem 3.4 ADR

ŽELEZNIŠKI TRANSPORT: Convention concerning International Carriage by Rail (COTIF) – **RID**

PRODUKT	N°ONU	OZNAKA	RAZRED	KODA NEVARNOSTI	RAZRED NEVARNOSTI
JEKLENKA	1965	HIDROKARBONSK E PLINSKE ZMESI, UTEKOČINJENE, N.O.S.	2,2°F	23	2,1
KARTUŠA	2037	Posode, male, ki vsebujejo plin	2,5°F	23	2,1

Dodatne informacije: kartuše se lahko prevažajo v omejeni količini (LQ)

- Omejena količina (LQ) : 1L
- Kategorija transporta 2
- Način prevoza: v skladu z regulativo

POMORSKI PROMET: International Maritime Dangerous Goods (OMI) – **IMDG**

PRODUKT	N°ONU	OZNAKA	RAZRED	NALEPKA NEVARNOST I	VARNOST NI LIST N°	N° table GSMU
JEKLENKA	1965	HIDROKARBONSK E PLINSKE ZMESI, UTEKOČINJENE, N.O.S.	Razred 2.1	2.1	2-07	310
KARTUŠA	2037	Posode, male, ki vsebujejo plin	Razred 2.1	2.1	2-07	620

- Kategorija transporta 2

Dodatne informacije: kartuše se lahko prevažajo v omejeni količini (LQ)

- Omejena količina (LQ) : 1L
- Način prevoza v skladu s poglavjem 3.4 **IMDG**

LETALSKI PROMET: International Air Transport Association – **IATA**

PRODUKT	N°ONU	OZNAKA	RAZRED	NALEPKA NEVARNOST I	POTNIŠKI PROMET	TOVORNI PROMET
JEKLENKA	1965	HIDROKARBONSK E PLINSKE ZMESI, UTEKOČINJENE, N.O.S.	Razred 2.1	2.1	OMEJENO	OMEJENO
KARTUŠA	2037	Posode, male, ki vsebujejo plin	Razred 2.1	2.1	OMEJENO	OMEJENO

15. UPRAVNE INFORMACIJE

Notranji promet – v skladu z nacionalno regulativo

16. DRUGE INFORMACIJE

Uporabljati samo na napravah, ki so navedene na kartušah.

Pred uporabo naprave temeljito prebrati navodila za uporabo same naprave, kot tudi navodila in opozorila na kartušah.

Navedene informacije in nasveti so namenjeni kot pomoč uporabniku, da se mu z upoštevanjem obstoječih zakonov in varnostnih ukrepov zagotovi varna uporaba proizvodov.

Navodila ne predstavljajo izčrpnega opisa izdelkov in njihovih lastnosti. Odgovornost uporabnika je, da pozna obstoječe zakone in določila v zvezi z uporabo izdelka.

Varnostni list je pripravljen v skladu z Authorisation and Restriction of Chemicals (REACH) , European Regulation EC 1907/2006. Vse informacije, ki jih vsebuje ta varnostni list temeljijo na našem znanju. Varnostni list dopolnjuje navodila za uporabo naprav, vendar jih ne nadomešča.

Pripravi varnostnega lista smo posvetili ustrezno pozornost in ne odgovarjamo za škodo ali poškodbe, ki bi nastale zaradi uporabe tega dokumenta.